

KINH TẾ - TÀI CHÍNH THẾ GIỚI	Nội dung
Tăng trưởng - Lạm phát	Theo TTXVN ngày 09/12, kinh tế Nhật Bản ghi nhận tốc độ tăng trưởng nhanh hơn ước tính ban đầu trong quý III/2024, cho thấy sự phục hồi vững chắc hơn khi Ngân hàng trung ương Nhật Bản (BoJ) xem xét dữ liệu trước khi đưa ra quyết định chính sách vào cuối tháng này. Theo Văn phòng Nội các nhật Bản, trong quý III/2024, GDP của Nhật Bản tăng với tốc độ 1,2% so với quý trước đó. Kết quả này vượt dự báo ban đầu là tăng 0,9%, chủ yếu nhờ xuất khẩu ròng, đầu tư vốn và tăng trưởng hàng tồn kho được cải thiện. Ông Yuichi Kodama, nhà kinh tế tại Viện Nghiên cứu Meiji Yasuda, nhận định: “Báo cáo tái khẳng định rằng nền kinh tế Nhật Bản tiếp tục phục hồi ở mức độ vừa phải. Có hơn 50% khả năng BoJ sẽ tăng lãi suất trong tháng 12/2024. Tuy nhiên, với việc đồng JPY gần đây đã tăng giá nhẹ có thể không cần vội vã và có thể chờ đến tháng 1/2025”. Dữ liệu ngày 09/12 cũng xác nhận nền kinh tế Nhật Bản đã tăng trưởng hai quý liên tiếp. Chi tiêu tiêu dùng tương đối ổn định trong hai quý, bất chấp cơn bão lớn hồi tháng 8/2024, cho thấy sức mạnh tiềm ẩn đang quay trở lại với nền kinh tế nước này. Lạm phát tại Nhật Bản đã đi ngang hoặc trên mức mục tiêu của BoJ trong hơn 30 tháng. Theo khảo sát của Bloomberg vào tháng trước, kinh tế Nhật Bản được dự đoán sẽ tăng trưởng 1,5% trong quý IV/2024. Chính phủ Nhật Bản chưa tuyên bố thoát khỏi tình trạng giảm phát và tiếp tục duy trì các chính sách tài khóa hỗ trợ nhằm giảm tác động của lạm phát lên người dân, như gói kích thích kinh tế mới nhất, với quy mô lớn hơn một chút so với năm ngoái. Nền kinh tế Nhật Bản cũng dễ bị tổn thương trước các bất ổn từ các đối tác thương mại quan trọng.
Châu Âu	Theo TTXVN ngày 09/12, Ngân hàng Phát triển Á - Âu (EDB), các nền kinh tế trong Liên minh Kinh tế Á - Âu (EAEU) đang tăng trưởng nhanh, với tổng GDP có thể tăng trưởng trên 4% trong

năm nay. Trong dự báo kinh tế vĩ mô mới nhất cho giai đoạn 2025 - 2027 được công bố mới đây, GDP tích lũy của khối kinh tế gồm 5 quốc gia là Nga, Kazakhstan, Belarus, Armenia và Kyrgyzstan sẽ tăng trưởng 4,2% vào năm 2024, vượt xa mức trung bình toàn cầu là 3,2%.

Theo EDB, dù môi trường toàn cầu ngày càng phức tạp và đầy thách thức, các thành viên của khối kinh tế do Nga dẫn đầu và các nước ở Trung Á đã chứng tỏ được khả năng phục hồi. Năm 2024 cũng ghi nhận mức tăng trưởng tốt nhất của các quốc gia Á-Âu kể từ năm 2012, không bao gồm giai đoạn phục hồi sau đại dịch.

Theo nhà kinh tế trưởng Evgeny Vinokurov của EDB, GDP danh nghĩa của khu vực dự kiến sẽ vượt 500 tỷ USD vào năm 2024. Ông cho biết, dân số Trung Á, với mức tăng hơn 3% trong hai năm qua lên 80 triệu người, mang đến một “cơ hội nhân khẩu học” có thể thúc đẩy tăng trưởng kinh tế trong 15 đến 20 năm tới. Nền kinh tế Trung Á đã trở thành địa điểm hấp dẫn đầu tư, một thị trường năng động và có ý nghĩa chiến lược đối với tiềm năng vận tải và quá cảnh.

EDB lưu ý dự báo trên được đưa ra vào thời điểm nền kinh tế toàn cầu đang phải đối mặt với tình trạng giảm tốc do năng suất thấp hơn, nhu cầu suy yếu và dân số giảm. Nền kinh tế Nga và Belarus sẽ tiếp tục tăng trưởng lần lượt 2,4% và 2,6% vào năm 2025. EDB cũng dự báo GDP ở Armenia và Kazakhstan sẽ tăng 5,5%, ở Kyrgyzstan là 8,7% và ở Tajikistan là 8,4%, nhờ sản xuất công nghiệp và đầu tư.

Theo TTXVN ngày 09/12, Ngân hàng Trung ương châu Âu (ECB) được dự đoán sẽ tiếp tục hạ lãi suất trong tuần này trước triển vọng kinh tế ngày càng ảm đạm, khi bất ổn chính trị tại hai nền kinh tế lớn nhất Khu vực sử dụng đồng tiền chung euro (Eurozone) càng làm trầm trọng thêm bức tranh u ám.

ECB đã tăng mạnh lãi suất từ giữa năm 2022 để kiềm chế chi phí năng lượng và thực phẩm tăng vọt. Nhưng khi lạm phát hạ nhiệt và Khu vực đồng euro đang suy yếu, ECB hiện đang chuyển hướng sang cắt giảm lãi suất. Các số liệu kinh tế yếu hơn dự đoán gần đây đã tăng suy đoán rằng ECB có thể cắt giảm lãi suất tại cuộc họp ngày 12/12.

	Tuy nhiên, áp lực lạm phát vẫn còn là một mối lo ngại khi đã tăng trở lại trên mức mục tiêu 2% của ECB trong tháng 11/2024. Lạm phát của Eurozone đã đạt đỉnh 10,6% vào cuối năm 2022 do ảnh hưởng từ cuộc xung đột Nga - Ukraine và trong bối cảnh chuỗi cung ứng gặp khó khăn hậu đại dịch. Sau đó, lạm phát đã giảm xuống dưới mức tiêu 2% của ECB vào tháng 9/2024 nhưng đã tăng trở lại trong những tháng tiếp theo, đạt 2,3% vào tháng 11/2024. Trước tình hình này, hầu hết các nhà phân tích hiện dự đoán ECB sẽ tiếp tục hạ lãi suất với tốc độ như trước, tức 0,25 điểm phần trăm. Nếu dự đoán này đúng, đây sẽ là lần cắt giảm thứ tư của ECB kể từ tháng 6/2024, đưa lãi suất xuống 3%.
Châu Á	Theo TTXVN ngày 08/12, Thủ tướng Thái Lan Paetongtarn Shinawatra đã hủy bỏ kế hoạch tăng thuế giá trị gia tăng (VAT). Bộ Tài chính vẫn đang xem xét các cải cách cơ cấu thuế để giải quyết bất bình đẳng xã hội và tăng cường khả năng cạnh tranh. Ngoài ý tưởng tăng thuế VAT, người đứng đầu Bộ Tài chính Thái Lan cũng chỉ ra sự ủng hộ đối với việc giảm thuế thu nhập doanh nghiệp từ 20% xuống 15% để phù hợp với các quốc gia khác và giảm thuế thu nhập cá nhân hiện đang ở mức 35% để thu hút lao động có tay nghề trong bối cảnh cạnh tranh toàn cầu mạnh mẽ. Tỷ lệ thuế trên GDP của Thái Lan vẫn ít nhiều trì trệ ở mức khoảng 17% kể từ năm 2007, thấp hơn mức trung bình 19% của châu Á và Thái Bình Dương và 34% của các quốc gia thành viên Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế (OECD). Thuế VAT chiếm khoảng 25% tổng thu thuế của Thái Lan vào năm 2022 theo ước tính của OECD. Loại hình thuế này là một nguồn thu chính của Chính phủ Thái Lan và được duy trì ở mức 7% kể từ năm 1992 đến nay, mặc dù một số chính phủ tiền nhiệm từng đề xuất tăng thuế lên mức trần là 10%.
Châu Mỹ	Tổng thống Mexico Claudia Sheinbaum ngày 08/12 cho biết nước này sẽ dành khoản đầu tư kỷ lục hơn 39,6 tỷ USD cho các chương trình phúc lợi xã hội được triển khai trên toàn quốc trong năm 2025. Số tiền trên sẽ được phân bổ cho các chương trình xã hội như tăng lương hưu cho người lao động, những khoản phụ cấp cho phụ nữ từ 60 - 64 tuổi, cấp học bổng cho học sinh trong hệ thống giáo dục công,..

	Đối với bang Oaxaca, bà Sheinbaum cũng cam kết triển khai các dự án cấp nước sạch, cải tạo đường sá, bảo tồn và phát triển làng nghề thủ công mỹ nghệ, trợ cấp cho người không có bảo hiểm xã hội, cũng như tiếp tục thực hiện các công trình công được đầu tư và cấp phép dưới thời chính phủ cựu Tổng thống Andrés Manuel López Obrador. Trước đó hôm 4/12, Chính phủ Mexico đã nhất trí cùng với các tổ chức công đoàn và khối doanh nghiệp tăng 12% mức lương tối thiểu cho người lao động kể từ ngày 01/01 năm 2025. Theo đó, mức lương tối thiểu ở vùng biên giới phía Bắc Mexico sẽ tăng từ 374,89 peso/ngày, tương đương 18,53 USD/ngày, lên 419,8 peso (20,76 USD)/ngày. Trong khi đó, các khu vực còn lại của đất nước sẽ tăng từ 11,65 EUR (12,30 USD)/ngày lên 13,05 EUR (13,78 USD)/ngày. Bộ trưởng Lao động Mexico Marath Bolaños nhấn mạnh quyết định tăng lương tối thiểu trên nhằm nâng cao đời sống người dân, phục hồi sức mua, đồng thời đây cũng là một trong 100 cam kết của Tổng thống Sheinbaum đưa ra khi bà nhậm chức vào ngày 01/10 vừa qua.
Trung Quốc	Ngày 09/12, theo Tân Hoa Xã, Trung Quốc sẽ áp dụng một chính sách tiền tệ “nới lỏng hợp lý” lần đầu tiên trong 14 năm, kết hợp với chính sách tài khóa chủ động nhằm thúc đẩy tăng trưởng kinh tế trong năm tới. Bên cạnh đó, Trung Quốc sẽ tập trung vào việc thúc đẩy nhu cầu trong nước và tiêu dùng. Sau thông tin này, thị trường chứng khoán đã tăng mạnh, với chỉ số Hang Seng của thị trường Hong Kong (Trung Quốc) tăng 2,8% lên mức cao nhất trong một tháng. Ông Xing Zhaopeng, chiến lược gia cấp cao về Trung Quốc của ngân hàng ANZ, cho rằng thông báo trên là dấu hiệu về một kế hoạch kích thích tài chính mạnh mẽ, một đợt cắt giảm lãi suất lớn và mua tài sản vào năm 2025. Chính sách này thể hiện sự tự tin mạnh mẽ của Trung Quốc trước những cảnh báo về khả năng áp thuế quan từ Tổng thống đắc cử Donald Trump. Trong năm nay, kinh tế Trung Quốc đã gặp nhiều khó khăn, buộc các nhà hoạch định chính sách nước này phải đưa ra những biện pháp can thiệp vào tháng 9/2024, khi Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc (PBoC) công bố chính sách nới lỏng tiền tệ mạnh mẽ nhất kể từ sau đại dịch Covid-19, với việc cắt giảm lãi suất và bơm 1.000 tỷ CNY (140 tỷ USD) vào hệ thống tài chính, cùng các biện

	pháp khác. Trung Quốc có thể đạt mục tiêu tăng trưởng kinh tế khoảng 5% trong năm nay, nhưng việc duy trì tốc độ này trong năm 2025 - khi Tổng thống đắc cử Donald Trump quay lại Nhà Trắng và cảnh báo áp thuế 60% hoặc hơn đối với hàng hóa nhập khẩu từ Trung Quốc - sẽ là một nhiệm vụ khó khăn.
Nhận định chuyên gia	Ngày 10/12, Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) công bố chỉ số thương mại hàng hóa cho thấy thương mại hàng hóa toàn cầu tiếp tục tăng trưởng với tốc độ vừa phải trong quý IV/2024. Đây là một trong những chỉ số tổng hợp hàng đầu đối với thương mại hàng hóa toàn cầu. Theo đó, chỉ số chung của các loại hàng hóa là 102,7, cho thấy khối lượng thương mại xu hướng tăng trong hiện tại và tương lai gần. Tính theo các mặt hàng chủ chốt, chỉ số vận chuyển container là 105,8, sản phẩm ô tô là 104, vận tải hàng không là 102,9, đơn đặt hàng xuất khẩu và nguyên liệu thô đều là 100,5. Trong khi lĩnh vực điện tử ghi nhận chỉ số 96,5, dưới 100, báo hiệu xu hướng giảm trong hiện tại và tương lai gần. Tuy nhiên, WTO cũng cảnh báo triển vọng tăng trưởng này đang bị đe dọa bởi sự gia tăng bất ổn kinh tế, bao gồm cả những thay đổi có thể xảy ra trong chính sách thương mại. Theo dự báo thương mại gần đây nhất của WTO công bố ngày 10/10, tăng trưởng khối lượng thương mại cho cả năm 2024 sẽ đạt khoảng 2,7% trong khi tăng trưởng vào năm 2025 dự kiến sẽ đạt 3%.